

Notat

Guide til borgere

Denne guide er til dig, der vil vide mere om, hvordan du sikkert og trygt kan bruge de værktøjer, der anvender generativ kunstig intelligens.

Med kunstig intelligens er der kommet nye måder at indhente viden, løse tidskrævende opgaver, få ideer eller udføre kreative opgaver. Der findes mange forskellige værktøjer, der bruger kunstig intelligens, og de kan bruges til forskellige ting. Nogle skaber tekster, lyd eller unikke og personlige billeder, som kan bruges til festinvitationen, brochuren, artiklen eller hjemmesiden. Andre kan generere videoer eller opsummere de vigtigste ting om emner, man har særlig interesse for. Borgere kan også bruge kunstig intelligens-værktøjer til fx, at understøtte en kompliceret dialog med private banker eller offentlige myndigheder.

Generativ kunstig intelligens er værktøjer som:

- Open Als ChatGPT og DALL-E
- Googles Gemini
- Metas Llama
- Microsoft Copilot
- Midjourney

Hvor findes kunstig intelligens-værktøjerne?

Kunstig intelligens-værktøjerne findes typisk på internettet eller som app til din telefon. Du kan finde dem via en søgemaskine eller der, hvor du henter dine apps.

Hvad er generativ kunstig intelligens?

Generativ kunstig intelligens er en gren af kunstig intelligens, der kan skabe nyt indhold som fx billeder, musik eller tekst.

Som bruger kan du bede værktøjet om svar på forskellige emner eller give det kommandoer. De spørgsmål eller kommandoer kaldes prompts. Ud fra prompts får du et output, som fx kan være en tekst.

Generativ kunstig intelligens er ikke intelligens i menneskelig forstand. Det er avancerede modeller, der forsøger at forudsige, hvilket indhold der med størst sandsynlighed tilfredsstillende svar, brugeren søger.

Tre vigtige råd, når du bruger kunstig intelligens-værktøjer

Samtidig med at kunstig intelligens kan hjælpe dig med at løse opgaver på en ny måde, kan den også blive brugt til at sprede misinformation. Det er derfor vigtigt, at du er opmærksom, når du bruger kunstig intelligens. Det svar, du får, er nemlig aldrig bedre end den data, værktøjet arbejder med, og der kan være fejl i data.

1. Vær opmærksom på, om du får forkerte eller opdigtede svar

Kunstig intelligens-værktøjer kan hurtigt producere indhold, men der er også risiko for forkert, forældet eller ligefrem opdigtet indhold. Værktøjerne er kun så korrekte som de informationer, de har adgang til. Derfor kan du støde ind i områder, hvor værktøjets datagrundlag ikke er opdateret eller fyldestgørende på det område, der spørges til. Det vil give dig et svar, der kan se korrekt ud, men som ikke er det. Det er godt at vide, at værktøjer med kunstig intelligens er udviklet til at producere et svar – også når de ikke har et. Svarene fra værktøjerne kan derfor være opdigtede. Det kan være uproblematisk, hvis det er en kreativ opgave, men et større problem, hvis fakta er vigtigt. Det kan være svært at gennemskue, om der er tale om opdigtet eller forkert indhold, da værktøjerne er gode til at få det til at fremstå troværdigt. Det er derfor en god idé, at du faktatjekker svarene, fx ved at bede værktøjet om at nævne kilder til den tekst, du får og dernæst selv tjekker kilderne efter.

2. Vær opmærksom på risiko for fordomsfulde svar

Kunstig intelligens-værktøjerne kan give svar med bias – det vil sige tekst eller billeder, der er fordomsfulde eller forudindtagede. Det kan være over for specifikke køn, etnicitet, politiske holdninger eller andet. Det kan skyldes bias eller skævheder i det datamateriale, som værktøjerne er bygget på. Det kan også skyldes, at der er blevet indlagt regler, som styrer værktøjets svar eller output. Vær derfor opmærksom på risikoen for bias, og forhold dig kritisk til de svar, du får.

3. Overvej om du vil delepersonlige oplysninger

De oplysninger, du bruger ved prompts – altså når der stilles et spørgsmål til værktøjet – kan blive vist og delt med andre. Vær derfor opmærksom på, hvilke oplysninger du skriver ind, fx om dit helbred, politiske holdninger, dine børn, dit fulde navn, adresse og lign. Undgå helt at skrive personlige oplysninger som CPR-nummer, MitID-oplysninger, bankoplysninger og kodeord. Dine spørgsmål kan blive brugt som data til svar til andre brugere.

Der kan være situationer, hvor fordelene ved at dele personlige oplysninger med kunstige intelligens-værktøjer overstiger ulemperne ved at gøre det. Det kan fx være, hvis du som borger har lettere ved at være i dialog med din bank eller din kommune ved hjælp fra værktøjerne. Det vil altid være en personlig vurdering/afvejning, som du selv – evt, i samråd med pårørende – skal gøre dig.

Betalt adgang

Flere værktøjer, der bruger kunstig intelligens, tilbyder ekstra funktioner eller hurtigere svar, når du bruger en betalt adgang. Den betalte adgang indeholder ofte en større mængde data, som giver dig mulighed for længere samtaler og mere sammenhængende svar. Nogle værktøjer med betalt adgang giver dig mulighed for at lægge filer ind eller at få værktøjet til at komme med et svar ud fra et billede. Det kan fx være et billede af indholdet i et køleskab, som kan give dig en opskrift med indholdet, eller det kan være et billede af en værktøjskasses indhold med spørgsmål om, hvilket værktøj man skal vælge til at løse en specifik håndværksopgave. Den betalte adgang kan fx også hjælpe med at lære et fremmedsprog, hvor værktøjet kan vurdere udtale og niveau. Det er de samme råd, du skal følge for de betalte adgange som for de gratis.